1954 1960 2007

Olumsuz Bir Durumu Olumluya Çevirmek...

Türkiye'de ekonomik koşulların giderek zorlaştığı, büyüme potansiyelinin azaldığı 1950'li yılların sonlarında yeni kurulmuş bir firma olarak Alarko'yu da zor günler bekliyordu. İthalat zorlukları yerli üretime önem kazandırıyordu. Öte yandan taahhüt ve imalat işlerini mühendislik gereklerine uygun şekilde yapacak kuruluşlar da son derece azdı. Bu olumsuz koşullarda Alarko olumsuzlukları kendisi için olumlu koşullara çevirmeyi başardı. Sektörde güvenilir bir firma olarak öne çıkmaya ve büyümeye başladı.

Mühendisliğin Önemi

Üzeyir Bey'in bir anısı bu durumu çok iyi açıklıyor: *"1950'li yılların sonlarında Emayetaş fabrikalarının yeni ortaklarından Bedii Turgut Taranto Bey beni yanına çağırarak birkaç bin metrekarelik sac sıvama atölyesinin ısıtılması için bir teklif istemişti. Dört tuğla duvar ve bir eternit çatıdan ibaret çarkhanenin sıcaklığı kışın 5-6°C'a kadar düşüyormuş. Çarkhanenin bitişiğindeki emaye fırınlarının kapaklarını açıp kapayıp emayesi pişecek kapkacağı fırınlara sokuyorlardı. Bu fırınların üzerine kurulacak davlumbazlardan yatakları su soğutmalı vantilatörlerle emilerek sıcak havanın çarkhaneye uygun hava kanalları ile üflenmesi suretiyle bir ısıtma tesisinin yapılabileceğini düşündük".*

İlk Sıcak Hava Apareylerinin Üretimi

Üzeyir Bey bu koşullarda Alarko için yeni bir üretim alanı yaratan gelişmeleri şöyle anlatıyor: *"Gerekli ölçümleri yaparak o tarihte 16.000 TL'lik bir teklif verdik. Birkaç gün sonra çağrılarak işin bize verildiğini, ancak bedelinin yarısının işin başarı ile zamanında tamamlanması koşulu ile sonunda ödeneceği bildirildi. Hiçbir pazarlık yapılmadan verilen bu sipariş bizi çok sevindirmişti. O zamana kadar Türkiye'de imal edilmemiş sıcak hava vantilatörlerinin üretimi çok başarılı olmuş ve tesis zamanında bitirilerek paramızı tahsil etmiştik. Sonradan bu metotla ısıtmanın kimsenin aklına gelmediğini, mevcut geleneksel ısıtma tekliflerinin 100 bin ve daha yukarı olduğunu, Bedii Bey'in ortaklarının bu metod ve fiyata inanamadıklarını, işin Bedii Bey'in kişisel garantisiyle bize verildiğini öğrendim".*

"Alarko: Teknik Bir Firma"

Bu deneyim Alarko'ya sıcak hava apareyleri üretimi kapısını açarken Alarko'nun piyasada "çok teknik" bir firma olarak tanınmasına katkı sağladı.

Üzeyir Bey ve İshak Bey henüz mezun olmamış İTÜ'nün son sınıfında okuyan 5-6 mühendis adayını işe aldılar, ki bunların bir kısmı eğitimlerini tamamladıktan sonra da Alarko'da kalacak ve uzun yıllar hizmet edecekti. Bunlara bilgilerini aktararak, işlerin yapımını onlara delege ederek motive etmeye çalıştılar.

Yeni İşler...

Üzeyir Bey bu noktada durumlarını şöyle değerlendiriyordu: *"Çok başarılı bir takım oluşturmuştuk... Firmamız Alarko 1957'nin sonunda kendi çapında ve alanında iyi bir üne ve bir iş pörtföyüne sahip olmuştu. Stajyer veya diplomalı 8 ve toplu olarak 20'ye yakın bir kadroya sahiptik. Berec Pil, Lanateks, Beşiktaş Yün İplik, Yeneriş, Hayri Tekstil Fabrikaları, Emayetaş, Vakko Mağazaları, Konak Sineması, Sümerbank Defterdar ve Bakırköy kreş binaları gibi o günlerde komplike sayılan ısıtma, havalandırma ve klima tesislerini bitirmiş olmanın yanı sıra, Alarko bu tesislerle ilgili ekipman ve cihazların imalatını o gün için mümkün olan en iyi kalite ve şartlarla yapıyordu".*

Üzeyir Bey'in yukarıda anlattığı Türkiye'de ilk sıcak hava apareylerinin üretimi Alarko için yeni bir ürün gamı yarattı: "Sıcak Hava Apareyleri: RDA ve SDA". Bu ürün grubu fabrika, atölye, depo, hangar, garaj gibi büyük hacimli iş veya depolama alanlarının ekonomik bir şekilde ısıtılması için tasarlanmıştı.

Bu ürünü kısa bir süre sonra, aynı teknolojisinin iç ortamlara uygulanması ile tasarlanan "Alarko Konvektörleri" ürün grubu izledi.

Alarko, imal ya da ithal ettiği her ürün grubunda olduğu gibi bu iki ürün grubundaki deneyim ve birikimini, bir süre sonra teknik bir döküman haline dönüştürerek broşür halinde yayınladı.

Bu ürünlere ait elimizdeki en eski broşürler1967 ve 1968 tarihli. Bu broşürlerin içeriğinde ve sunuluşunda farklılıklar görülüyor. Yanda kapak fotoğraflarını bulacağınız sıcak hava apareylerinin broşürlerinin kapaklarında, Alarko broşürlerinin o zamanki genel formatına uygun olarak ürün fotoğrafına yer verildiği ve ürün adı ve tipinin belirtildiği görülüyor. Konvektör için 1967 yılında hazırlanan 2 sayfalık broşürün ön sayfasında ürün fotoğrafı ile ürün tanıtım yazısı ve teknik özellikleri yer alırken arka sayfada mankenli bir iç ortam mekanı fotoğrafı yer alıyor. Ürün, "Radyatörlere nazaran çok daha hafif olup pek az yer tutar. Alarko konvektörleri gayet zarif görünüşlü olduğundan bulundukları yerin dekorasyonunu zenginleştirir". 1968 yılında konvektörlere için yayınlanan 6 sayfalık broşürün içeriği teknik ağırlıklı olmakla birlikte, ön ve arka kapakta yer alan mankenli fotoğraf ve sunumuyla Alarko'nun ilk ticari broşürü olarak da kabul edilebilir.

Bu ürünlerin broşürlerinde yine ayrıntılı bir teknik özellikler, kapasite ve boyut tablosu ile seçim yönetimi ve örnekleri yer alıyor.

Alarko Sıcak Hava Apareyleri, Alarko'nun 45 yılı aşkın süredir ürün gamında yer alıyor. Daha sonra ADA ve ATA adını alan apareyler geçen yıl tümüyle yenilendi.

Konvektör broşürü (1967) kapağı (üstte solda), Konvektör broşürü (1968) ön ve arka kapakları (üstte ortada ve sağda), Duvar Tipi Sıcak Hava Apareylerinin ilk broşürleri (1967 /1969) (yanda)